

KILPAILUEHDOTUS: AAVAN LAIDALLA - SELOSTUS

KERROSALALASKELMA

4710 kem2 Asuminen
4670 kem2 Koulu- ja opetustoiminta
590 kem2 Palveluasuminen
250 kem2 Majoitus

- 140 uutta asukasta, noin 17,5% lisää asukkaita
- yhteensä 9210 kem2 uutta rakentamista

Tallbacka

1130kem2 asuminen
250kem2 majoitus
YHT 31 asukasta

Koulu

4670 kem2, josta

- 3660 kem2 uusi koulurakentaminen
- 310 kem2 vanha paloasema
- 700 kem2 oleva liikuntahalli

Skogkvarter

860 kem2 asuminen
YHT 21 asukasta

Åkerkanten

720 kem2 asuminen
YHT 18 asukasta

Honkahovi

630 kem2 asuminen
YHT 16 asukasta

Tallbo

590 kem2 palveluasuminen
YHT 20 asukasta

Mäntylä II

1370 kem2 asuminen
YHT 34 asukasta

Suunnitelman konsepti

lökkäät hongat ja lehmukset, historian kerrostumat, alavat pellot, järvimaisema ja sympaattinen kylänraitti. Aavan laidalla on ehdotus, joka on laadittu vaalien Lapinjärven kirkonkylän olemassa olevaa vaikuttavaa kylähenkeä. Kylämiljöö on muotoutunut ja kerrostunut vuosisatojen saatossa. Kirkonkylän seuraavat askeleet tulee ottaa edelliset huomioiden. Lapinjärven kirkonkylän elinvoiman säilyttämiseksi tulee keskittyä kunnan pitovoimaan. Pitovoimainen kunta tuottaa myös vetovoimaisen kunnan.

Potentiaalisia kirkonkylälle muuttavia ovat maaseudulta syrjäisemmiltä alueilta kattavien ja saavutettavien palveluiden perässä muuttavat tai ikääntyvät, jotka etsivät huolettomampaa asumista. Lapinjärven kirkonkylä voi tarjota kyläyhteisön myös rauhaa kaipaaville lapsiperheille, kesäasukkaille, nuorille, monipaikka-asujille ja eläköityville. Lapinjärven kirkonkylä on rauhallinen, luonnonläheinen kylämiljöö, joka voi tarjota asukkailleen hitaampaa elämää kyläyhteisössä.

Kilpailuehdotus Aavan laidalla on laadittu näistä lähtökohdista. Sen tavoitteena on säilyttää kirkonkylän historiallinen identiteetti ja mahdollistaa alueen kasvun kirkonkylän mittakaava huomioiden. Ehdotuksen suunnitteluratkaisut tukevat turvallista ja itsenäistä liikkumista alueella, palveluiden sijaitessa kävely- ja pyörämatkan päässä toisistaan. Yksi ehdotuksen lähtökohdista on helppo ja itsenäinen asuminen, jotta Lapinjärvi olisi uusille asukkaille houkutteleva vaihtoehto. Uudet palvelut täydentävät Lapinjärven olemassa olevaa palvelutarjontaa edistäen kaikenikäisten asukkaiden harrastus- ja ajanviettomahdollisuuksia.

Liikenne

Liikenteellisten järjestelyiden lähtökohtana on ollut turvallinen ja helppo liikkuminen kodin ja toimintojen välillä, korostaen kaikenikäisten asukkaiden itsenäistä liikkumista. Ehdotuksessa alueelle rakentuu uuden asuinrakentamisen myötä tonttikatuja, ja uuden koulun ympäristössä olemassa olevia tieosuuksia ja väyliä on parannettu.

Tärkeimpien kirkonkylän toimintojen välille on esitetty muistiystävällisiä reittejä, jotka toimivat turvallisina, tunnistettavina reitteinä, jotka auttavat suunnistamaan alueella. Reitit ovat värikoodattuja, valaistuja ja muusta liikenteestä erottuvia pinnoitettuja väyliä, ja niiden varrella on 50 metrin välein levähdyspenkkejä. Reittien varrella Lapinjärventien yli kulkevat suojatiet on valaistu pimeällä.

Lapinjärveltä muualle suuntautuvaa julkista liikennettä tukemaan on Helsingintien varrella olevan linja-autopysäkin yhteyteen sijoitettu odotustila sekä pyöräkatos linja-autoa odottaville matkustajille. Lisäksi lyhyen kävelymatkan päähän on sijoitettu liityntäpysäköintipaikat.

Asuminen

Ehdotuksen lähtökohtana on asumisen helppous kirkonkylällä. Uutta asumista on yhteensä 140 hengelle ja asuntojen koot vaihtelevat hoivakodin 18 m² huoneen ja 145 m² omakotitalon välillä. Tonttikoot ovat maltillisia, mikä mahdollistaa huoletonta mutta itsenäistä ja omannäköistä asumista. Mittakaavaltaan pienemmät tontit ja asunnot muodostavat tiivistä asumista, jossa on mahdollisuus olla osa kyläyhteisöä. Kirkonkylän asumisratkaisuissa yhdistyy luonnonläheisen ympäristön rauha, kylän palvelut ja yhteisöllisyys.

Palvelut

Lapinjärven olemassa olevia palveluita tukemaan on suunnitelmassa ehdotettu erilaisia palveluita ylläpitämään asukkaiden jokapäiväistä elämää ja virkistysmahdollisuuksia. Palveluita hyödyntää myös matkailijat.

Alueen virkistysmahdollisuuksia on parannettu Vesimäen ympäristössä sijoittamalla Lukkarinpolulta ja Mäkikujalta mäen päälle nousevat kuntoportaat. Portaat johtavat mäen päällä kulkevalle kuntopolulle, jonka varrella nouseva vesitorni toimii näkötorjuna, josta avautuu maisema kylälle ja järveä kohti. Yhteyttä järvelle korostaa myös Kirkonkylän uimarannan uusi laiturisi sekä kunnan vuokrattavat veneet. Kuntoportaiden lisäksi aktiiviseen liikkumiseen kannustaa Lukkarinpuiston eteläreunaan sijoitettava matalan kynnyksen ulkokuntosali.

Kunnan viljelypalstat järven rannassa antavat mahdollisuuden maalaiselämään ja viljelyyn kylän palveluiden ytimessä, ja se sopeutuu rannan peltomaisemaan. Viljelypalstojen kupeessa on tontti maaseutumatkailun ja asumisen yhdistämistä varten. Tilapäinen yöpyminen pelto- ja järvimaisemissa on potentiaalinen matkailukohde Lapinjärvellä.

Uusi molempien kieliryhmien koulukeskus liittyy osaksi Lapinjärventietä reunustavaa vanhaa rakennuskantaa. Nykyinen liikuntahalli palvelee jatkossakin koulukeskuksen oppilaita, ja sen viereiset koulurakennukset muutetaan iltapäiväkerho- ja päiväkotikäyttöön. Vaalea tiilirakennus Lapinjärventien varressa Vesimäen juurella muutetaan nuorten käyttöön tilaksi, joka toteutetaan käyttäjien toiveiden mukaisesti. Siirrettävät etäkontit helpottavat monipaikkaisuutta ja mahdollistavat vaihtoehtoisia työskentelyn ja opiskelun paikkoja asukkaille.

Tallbacka

Tallbackaan rakentuu asumista, koko kylän yhteinen palstaviljelyalue sekä yleinen ranta. Alueelle tulee pientaloja ja pienviljelyä, joista muodostuu siirtolapuutarhan henkinen aluekokonaisuus. Maaseudulta kirkonkylän palveluiden perässä muuttanut, tai kaupungin viilskettä pakoileva, voi elää rauhallista maalaiselämää ilman rasitteita. Peltomaisemaan sovitettujen omakotitalojen ja tonttien ovat kompakteja ja vaativat vähemmän ylläpitoa. Alueelle on siksi helppo muuttaa. Tästä huolimatta alueella on mahdollista viljellä ja ylläpitää maalaiselämää palveluiden äärellä. Rannalle vievän tien länsireunaan rajoittuu maaseutumatkailua varten mitoitettu tontti. Tontille on mahdollista rakentaa yksi isompi päärakennus, joka voi sisältää sekä asumista että palvelutoimintaa, kuten majoituspalveluihin liittyviä tiloja. Suunnitelmassa tontille on esitetty pieniä piha-aittoja, joissa matkailijat pystyisivät majoittumaan. Aittoja voisi käyttää myös pop up-myyntikojuina.

Metsän laitaa rakentuva asuminen ei muuta alueen peltomaisemaa. Lapinjärventien suunnasta vaikuttavat maisemat avautuvat edelleen peltojen yli kohti Lapinjärveä. Peltomaisemaan sopivat hiekkatiet vievät suoraan tonteille.

Rantaan rakentuu nykyisen uimarannan edustalle kylän yhteinen grillipaikka järvimaisemissa. Rannalle rakentuva laiturisi ja vuokrattavat veneet tarjoavat kaikille kirkonkylän asukkaille pääsyn järvelle. Alueen pellot säilyvät pääosin vuokraviljely käytössä. Tien ympäriltä peltoa voidaan kuitenkin jakaa viljelypalstoihin, jotka laajenevat kysynnän mukaan vuokrapelloille.

Koulukeskus

Nykyisen Kapellbyn koulun vierelle rakentuu koulukeskus, johon yhdistyy Lapinjärven kaksikieliset koulutoiminnot. Koulurakennuksen sijoittuminen tontilla sallii uuden ja vanhan koulurakennusten yhtäaikaisen käytön, jolloin siirtymä vanhasta koulusta uuteen voidaan hoitaa ilman väliaikaisia ratkaisuja. Kun uusi koulurakennus on toiminnassa, voidaan Kapellbyn koulu purkaa tontilta ja vapauttaa tilaa uuden koulun pihatoiminnoille. Purettavaa rakennusta voidaan hyödyntää pihan toimintojen rakentamiseen. Uusi rakennus muodostaa sylin kaltaisen pihan, jossa koululaisten on turvallista liikkua. Pihalle rakentuu ulkoliikunta-alue, ja sisäliikunta säilyy olevassa liikuntasalissa.

Tien varteen rakentuva koulurakennus luo Lapinjärventien suuntaan tiiviin kylätien tunnelman. Rakennuksen matalalla massalla ja harjakatolla rakennus on pyritty sovittamaan olemassa olevaan kylämiljööseen.

Tyhjilleen jäänyt paloasemarakennus yhdistyy osaksi koulukokonaisuutta. Paloasemarakennusta voidaan hyödyntää koulun käsityötunneilla sekä taideopetuksessa. Kouluajan ulkopuolella tilaa on mahdollista hyödyntää muun muassa käsityökurssien ja pajatoiminnan järjestämiseen kaikkien kyläläisten iloksi. Paloasemarakennuksen ja uuden koulurakennuksen välissä sijaitsee pääsisäänkäynti, josta ensimmäisenä saavutaan koulukeskuksen yhteiseen ruokailusaliin. Ruokailusalin laidalla toimii Lapinjärven kirkonkylän keskuskeittiö, josta ruokaa tarjoillaan niin koululaisille, kuin alueen hoivakoteihin. Keskuskeittiön takana sijaitseva huoltoyhteys toimii ilman muun liikenteen häiriintymistä.

Koulun pysäköinti ja saattoliikenne on johdettu paloaseman vierestä lähtevän tien varteen. Näin kävellen tai pyörällä saapuvien liikenne ei risteä autoliikenteen kanssa. Koulun edustalla kulkeva Lapinjärventien osuus muutetaan turvalliseksi ajohidasteilla. Koulun edustalle on sijoitettu linja-autopysäkit.

Suomenkielisten koulutoimintojen siirtyessä uuteen kouluun, muuttuu Hilda Käkikosken koulun rakennusten käyttötarkoitus. Laajennusosaan sijoitetaan päiväkotia, ja 2-kerroksiseen päärakennukseen iltapäiväkerho. Toiminnot muodostavat yhteisen leikki- ja liikunta-alueen yhdessä liikuntahallin kanssa, ja ovat kevyenliikenteen väylän kautta yhteydessä uuteen koulukeskukseen. Koulukeskuksen keittiö toimittaa ruoat myös päiväkodille ja iltapäiväkerholle.

Honkahovi, Tallbo ja Mäntylä II

Honkahovin ja Tallbon alueelle rakentuu vanhuksille suunnattu kokonaisuus, jossa tarjotaan eritasoisia hoivaa ja tukea ruoanlaittoavusta ympärivuorokautiseen hoitoon. Honkahovin asunnot ovat jatkoa Lapinjärvi-taloille. Pienet omakotitalot rakennetaan Honkahovin alueelle vastaavalla idealla. Omakotitalo antaa omaa rauhaa ja sallii itsenäisen elämän jatkumisen. Lähekkäin rakentuvat talot mahdollistavat tiiviin ja toisiaan tukevan yhteisön muodostumisen. Tiiviille talorykelmälle voidaan myös helposti tarjota hoiva- ja tukipalveluita tarpeen mukaan. Korttelin keskelle rakentuu tilaa myös yhteisille toiminnoille, kuten pihasaunalle, viljelyksille ja kerhohuoneelle.

Tallbon tontille rakentuu hoivakoti ympärivuorokautista hoitoa varten. Hoivakotiin rakentuu yksien kaltaisia huoneita 20 hengen tarpeisiin. Rakennuksen kulmassa on tilaa hoivakodin asukkaiden ruokailulle ja kokoontumiselle.

Mäntylän purettavan rakennuksen tontti on luonteva paikka uudelle rivitalolle. Uusi rivitalo lisää alueen asuntotyypin kirjoa ja luo vaivattoman vaihtoehdon muuttaa Lapinjärven kirkonkylälle.